PAMFLET
1335

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1335

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1335

folio 468
W 8838

Historisch verhael Vanden Oproer in naest-voorleden Oogstmaent binnen Marburch in Hessen-landt ghesch iet.

In onse Nederduytsche tale overgheset wt het Hoochduytsche Exemplaer ghedruckt tot Marburch by Rudolph Hutwelcker, int jaer 1605.

Syrach Cap. 33. vers 4.

Vveest der saecke seecker,
Daer na spreect daer van.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Nu gedruckt tot Amstelredam voor Cornelis Claesz. Boeckvercooper/ woonende opt Water int Schrijf-boeck.
Anno 1606.

1335 44

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 1335

Historisch verhael vanden oproer onlangs binnen Marburch gheschiet.

De Doorluchtighe Hooch-gheboren Vorst ende Heere/ Maurits Landt-grave te Hessen/ Grave te Catzenelnboghen/ Diets/ Ziegenhain ende Nidda/ etc. heeft van weghen syn hoochdragende Vorstelijck ampt Christelijck voorghenomen/ in syner Vorstelijcker Ghenaden aengheerfde Landen des Over-Vorstendoms Hessen/ om t'selve met dē Kercken int Onder-Vorstendom/ mitsgaders oock synen Graefschappen eñ Heerlijcheden te vereenigen/ in saecken de Religie aengaende/ drie puncten te verbeteren.

Als voor eerst / dat de ghevaerlijcke ende onstichtelijcke disputatien ende t'verschil van de Persoon Christi gheschorst / eñ vande Al-omheyt Christi ende wat der selven aenclevende is/ in Concreto als Christus is over al: ende niet in Abstracto de Menscheyt Christi is over al soude geleert worden.

Ten tweeden/ datmen de thien Geboden Gods niet stuck-wijs/ maer volcomentlijck ende onverandert/ soo alsse de Heere selfs wtghesproken/ ende met syn eyghen vingheren op steene Tafelen gheschreven heeft: ende gelijckse van Mose in de Bybel beschreven staen / soude den volcke voordraghen ende te leeren opgheven. Dat oock de Beelden / die noch vant Pausdom in sommighe plaetsen waren overghebleven souden wech gedaen worden.

Ten derden/ dat in de bedieninghe ende int ghebruyck des Heylighen Avontmaels/ dat gheseghende Broot/ achtervolghende de instellinge des Heeren/ soude gebroken worden. In't welcke al/ syne Vorstelijcke G. niet nieuws en heeft ghesocht/ ofte yets voorghenomen dat tegen Gods heylighe woort/ of oock tegen t'ghebruyck der reyner Kercken strijdende is.

Want ten eersten aengaende het punct ende de leere vande Persoon Christi/ dient te weten/ datter int Vorstendom Hessen ende dien aenghehoorenden Graefschappen ende Heerlijcheden/ van over vele jaren/ ende terstont nae t'begin vande Euangelische Reformatie / byde voornaemste soo in Kerckelijcken als Wereltlijcken saecken wel gheoeffende Mannen ende Raets-heeren/ jaerlijcx Generale Synoden ende vergaderingen zijn ghehouden gheweest / om de eenicheyt der leere te onderhouden : ende op de welcke met gemeene verwilliginge seeckere affscheyden oft besluyt betreffende tstuck van de Leer ende Kerckelijcke Disciplin syn gemaeckt.

In desen Synoden Generael is insonderheydt ende wtdruckelijck besloten/ ende tot verscheyden reysen wederhaelt/ datmen de geresen disputatien vande Persoon Christi in desen Landen / noch in Scholen noch in

kercken invoeren soude/maer datmen van de persoon Christi als boven is verhaelt/in Concreto,ende niet in Abstracto spreecken soude. De Ordonnancie ende Reformatie onder den name van Landtgrave Wilhelm/ Lodowijck/Philips ende Georgen ghebroeders tot Hessen/ etc. int jaer 72.in druck wtghegaen luydet van woordt tot woordt aldus / in Capitulo.

Van d'eenicheyt der Leere ende Predicanten.

End' aenvanckelijck setten/ ordineren ende willen wy / dat alle ende een yeghelijck van onse Superintendenten ende Predicanten/ in haerlieder Ampt ende beroep / voornamelijck met allen ernst ende vlijt daer nae sien ende trachten sullen/ dat sy niet alleenlijck voor hun selven volstandich blyven by de reyne ghesonde leere des heylighen Goddelijcken woordts / t'welck ons in den Prophetischen ende Apostolischen schriften gheopenbaert/ ende inde drye gheapprobeerde gheloofs-bekentenissen der kercke/oock in de Augsborchsche Confessie in corte Articulen begrepen is/bestandich blyven/maer datse oock voortaen met malcanderen sullen onderhouden de eenicheyt die by levens-tyden onses gelief den Heer Vaders tot noch toe in desen onsen Vorstendommen ende Graefschappen/in scholen ende kercken is geweest. Maer insonderheyt/ dat sy haer niet en sullen vermenghen int onnoodich argerlijck ende sorghelijck disputeren ende t'wisten/t'welc van sommighen twistsuchtigen Leeraeren in der Godtheydt tot weynich stichtinghe der kercken verweckt wort/maer haer selven daer van gheheel ende al onthouden/ ende t'volck in de Articulen van onse ware Christelijcke Religie na den gront des Goddelijcken woorts / ende d'Augsborchsche Confessie eenvoudelijck sullen onderwysen/voorby gaende alle onnoodighe / nerghens toedienende / scherpsinnicheden ende neuswyse vraghen / die volghende de leere des Apostels op den Preeckstoel niet en behooren gebracht te worden/oock de toehoorders niet en stichten.

Daerom oock de ghemeene ende daer benevens van een yegelijck van onse Superintendenten in sijn beperck de particuliere Synoden / jaerlijcks/ soo niet tweemael/immers ten minsten eens sullen gehoudē worden/ende op de selve Synoden / ghelijck mede op de jaerlijcksche visitatien neffens andere kercken saecken te verhandelen/ die somtijts nae geleghentheyt pleghen voor te vallen / voornamelijck van den voorschreven onsen Superintendenten met trouwe naersticheyt daer op sal ghelet worden/dat de eenicheyt ende tsamenstemminghe in der leere onder allen Predicanten deser onser Vorstendommen/ Landen ende ghebiede/ soo veel moghelijck voortaen niet min als tot noch toe is geschiet/ mach onderhouden worden. Maer by al dien onse Superintendenten bevonden/dat een oft meer Predicantē van dit eenstemmich verdrach afweec-

ken/

ken/hun selven wt onnoodich twisten teghen dese onse Ordonnancie begaven/of andersins eenighe bysondere nieuwe opinien ofte onreyne erghherlijcke leere voorbrachten/den selven of die sal een yeghelijck Superintendent in sijn beperck eerst int bysonder / eñ indien sulcks te vergeefs waer / volghens in de Synode particulier tot afstandt ghetrouwelijck vermanen; eyndelijck oock/dese vermaninghe vruchteloos zijnde / voor den Synodum Nationael doen comen: ende soo wanneer een soodanich Predicant hem aldaer niet en wilt laten onderrechten / sal sulcks voor ons ghebracht werden / daer in wy voorders/ t'sy met hem van sijnen dienst af te setten/ of andersins naer behooren/ sullen te ordonneren hebben.

Hier op is ghegrondt ende ghemaeckt den afscheydt of het besluyt binnen Tresa, int Jaer 1577. Luydende als volghet.

WAer naedemael ooc van den voornamen Artijckel onser Christelijcker Religie/ende vande hooghe verborghentheyt/hoe namelijck in de eenighe Persoon onses Heeren ende Salichmaeckers Jesu Christi/ die twee naturen Goddelijcke ende menschelijcke / in sulcker voegen met malcanderen onafscheydelijc vereenicht zijn / dat d'eene nature der anderen hare eyghenschappen waerachtichlijck mede deelt/ doch alsoo dat d'eene in d'ander niet verandert/ noch d'eene d'ander ghelijck ghemaeckt wort/tusschen den gheleerden der Ausburchsche Confessie toeghed aen t'wist gheresen/ende in dit Vorstendom verweckt is/ welcke nochtans int nieuwe Concordien-boeck niet eyghentlijck noch claer ghenoech en is onderschepden oft afghehandelt/noch also verclaert dat ons ghesamentlijck voldaen zijnde/daer mede alle voordere vraghen ende disputen souden connen verhoedet ende gheheelijck afghesneden worden.

Soo ist dat wy hier van met malcanderen vriendelijck ende broederlijck ghesprooken hebben/ende betrachtende de Christelijcke eenicheydt ende vreedsaemicheyt die tot noch toe in dit Vorstendom soo wel onderhouden is gheweest/ tot de welcke vast te onderhouden uwe Vorstelijcke Ghenade selfs ons de Predicanten in der selven achterghelaten Testament soo Vaderlijck ende trouwelijck heeft vermaent/ hebben wy ons (doch der waerheydt hier mede gheensins yets afghebroken ende benomen) op volghende wyse t'samen vereenicht / namentlijck dat die over dit punct inghevoerde disputatien eñ geschillen teenemael sullen gestaect wordẽ/tot dat met goedẽ raedt van uwe V. G. de selve/of door een Christelijcke Synode of andersins so mẽ't voor t'nuttelijcste eñ bequamelijcste achten sal/sullẽ mogen afgehandelt eñ nedergelegt worden: middelertijt